

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 326/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. S., K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. R..., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. R. B., vo veci namietaného porušenia čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 271/2009 a jeho rozsudkom z 2. mája 2011, postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 175/2011 a jeho rozsudkom z 27. októbra 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 53/2012 a jeho uznesením z 21. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2012 doručená sťažnosť L. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 271/2009 a jeho rozsudkom z 2. mája 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 175/2011 a jeho rozsudkom z 27. októbra 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 53/2012 a jeho uznesením z 21. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Ústavný súd zo sťažnosti a z napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov zistil tieto skutočnosti:

Sťažovateľ bez súhlasu B. H. ako žalobcu v konaní pred všeobecnými súdmi (ďalej len „žalobca“ alebo „navrhovateľ“) predal jeho osobné motorové vozidlo zn... zverené mu na účel vykonania opravy. Za tento skutok bol právoplatným rozsudkom okresného súdu č. k. 2 T/192/2006-158 z 21. septembra 2007 uznaný za vinného za prečin sprenevery. Výška spôsobenej škody bola v trestnom konaní vyčíslená ako hodnota uvedeného automobilu dvoma znalcami, pričom okresný súd sa priklonil k nižšej sume (173 500 Sk). V konaní bolo preukázané, že predmetné vozidlo bolo políciou vrátené žalobcovi v nepojazdnom stave a značne poškodené, následkom čoho ho žalobca predal na súčiastky za zostatkovú cenu (10 000 Sk) tretej osobe. S nárokom na náhradu škody bol žalobca odkázaný na občianskoprávne konanie, ktoré aj inicioval.

Okresný súd, na ktorý sa so žalobou o náhradu škody proti sťažovateľovi obrátil žalobca, dospel v napadnutom rozsudku k záveru, že škoda na vozidle žalobcu nastala zavinením sťažovateľa, ktorý bez súhlasu žalobcu ako vlastníka vozidlo predal, čím prevzal na seba zodpovednosť aj za znehodnotenie vozidla počas jeho užívania kupujúcim. Okresný súd odpočítal z výšky škody ustálenej súdnym znalcom v trestnom konaní sumu 10 000 Sk,

za ktorú žalobca odpredal znehodnotené a nepojazdné vozidlo. Proti rozsudku sa sťažovateľ odvolal.

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ako vecne správny potvrdil, skonštatoval dostatočné zistenie skutkového stavu a vyvodenie správnych záverov, ktoré si osvojil, a obmedzil sa iba na doplnenie správnosti jeho dôvodov s tým, že námietky sťažovateľa uvedené v jeho odvolaní vyhodnotil ako neodôvodnené „*vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že vozidlo bolo navrhovateľovi vrátené v dezolátnom a nepojazdnom stave*“.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako súdu odvolacieho podal sťažovateľ dovolanie. Namietal v ňom porušenie práva na predvídateľnosť rozhodnutia prvostupňovým súdom, keď podľa jeho názoru sa tento súd neriadil publikovanou judikatúrou a nezisťoval skutočnú výšku škody, ktorá mala byť navrhovateľovi spôsobená. V tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie, vychádzal iba z dôkazov vykonaných v trestnom konaní, ktoré považoval za dostatočné. Ďalej namietal voči prvostupňovému súdu porušenie § 118 OSP, keďže súd počas celého konania nevyslovil svoj právny názor na vec. Namietal tiež, že mu ako žalovanému bolo odopreté právo vyjadriť sa na záver pojednávania k vykonanému dokazovaniu a k právnej stránke veci. Vo vzťahu k rozsudku odvolacieho súdu namietal odňatie možnosti konať pred súdom nedostatočným odôvodnením tohto rozsudku.

Najvyšší súd napadnutým uznesením dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Proti všetkým trom uvedeným napadnutým rozhodnutiam podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť, ktorou sa domáha, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a aby rozhodol, že jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 127 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené a aby ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia

sp. zn. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom prechádzajúcim jeho vydaniu

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho práv napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľ mohol domáhať a aj sa domáhal podaním odvolania proti tomuto rozsudku.

Ústavný súd vzhľadom na to sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol ako neprípustné.

Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou aktuálnou judikatúrou zastáva právny názor, podľa ktorého v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). Ústavný súd preto v tomto prípade považoval lehotu na podanie sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu za zachovanú.

V nadväznosti na to pristúpil ústavný súd ku skúmaniu, či neexistujú iné prekážky, ktoré by bránili prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne

napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal proti všetkým zúčastneným všeobecným súdom, že „svojím postupom porušili právo navrhovateľa (sťažovateľa, pozn.) na predvídateľnosť rozhodnutia, ako aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom“. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na tri judikáty zo staršej judikatúry niekdajšieho Najvyššieho súdu ČSSR (R 55/1971), bývalého Najvyššieho súdu SSR (R 3/1984) a rozsudok bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 30. novembra 1988 (sp. zn. 1 Cz 82/88) týkajúce sa ustálenia výšky škody. Sťažovateľ

uvádza, že napriek jeho očakávaniu sa v pôvodnom konaní publikovanou judikatúrou konajúce súdy „neriadili a nezistili a ani nezisťovali skutočnú výšku škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená“. Svoju námietku sťažovateľ smeroval osobitne proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorému vyčítal nedostatočné odôvodnenie. Podľa sťažovateľa „Odvolací súd sa vôbec neriadil uvedeným stanoviskom, nakoľko sa iba stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a nedal odpoveď ani na jednu otázku položenú žalovaným vo svojom písomnom odvolaní zo dňa 23. 06. 2011 voči rozsudku súdu prvého stupňa.“.

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku, a preto sa v zmysle § 219 ods. 2 OSP v zásade obmedzil len na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov.

Pri preskúmvaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd pripomína svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej je možnosť odvolacieho súdu uvedenú v § 219 ods. 2 OSP obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať

aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva [I. ÚS 342/2010, IV. ÚS 229/2010; (ďalej len „ESLP“)]. Judikatúra ústavného súdu a Súdneho dvora Európskej únie nevyžaduje, aby bola v odôvodnení rozhodnutia daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (I. ÚS 183/2012, IV. ÚS 119/2012, rozhodnutia ESLP Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Okresný súd k otázke určenia výšky škody uviedol:

„Výsluchom svedkov a hlavne znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že škoda, za ktorú navrhovateľ žiada náhradu, nastala spôsobom vyššie opísaným, je príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním odporcu. Výška škody bola ustálená znalcom Ing. B. sumou 173.000,- Sk, z ktorej súd odpočítal sumu 10.000,- Sk, za ktorú navrhovateľ speňažil znehodnotenú a nepojazdnú vozidlo. Majúc za preukázané všetky štyri atribúty zodpovednosti za škodu návrhu vyhovel a podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Námietku odporcu, že k znehodnoteniu vozidla mohlo dôjsť u majiteľa po jeho vrátení, t. j. medzi 22. 1. 2007 a 12. 5. 2007, kedy znalec Ing. B. ohliadol vozidlo, súd považoval za účelové, ničím nepodložené, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vozidlo bolo navrhovateľovi vrátené v nepojazdnom, dezolátnom stave, zanedbaným interiérom, miestami totálne prehrdzavelou karosériou.“

Krajský súd na zdôraznenie záverov súdu prvého stupňa dodal, že „... odporca bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 21. 09. 2007 č. k. 2 T/192/2006-158 uznaný vinným za prečin sprenevery podľa § 213 Trestného zákona. Z predmetného rozsudku vyplýva, že odporca v mesiaci jún 2006 na adrese svojej firmy... bez súhlasu majiteľa... odpredal neznámej osobe jeho osobné motorové vozidlo zn..., ktoré sa u neho nachádzalo za účelom vykonania opravy, pričom uvedeným konaním spôsobil pre poškodeného škodu vo výške 173.500,- Sk. Výška spôsobenej škody na predmetom motorovom vozidle bola v trestnom konaní vyčíslená dvoma znalcami Ing. L. B., ktorý určil všeobecnú hodnotu vozidla sumou 214.605,- Sk a Ing. G. B., ktorý zostatkovú hodnotu

vozidla určil nižšou sumou 173.500,- Sk. V konaní výsledkami vykonaného dokazovania bolo bezo sporu preukázané, že vozidlo bolo políciou vrátené navrhovateľovi v nepojazdnom stave a značne zdemolované, následkom čoho ho navrhovateľ predal na súčiastky F. K. za cenu 10.000,-Sk (332 eur). Rovnako bolo preukázané, že odporca prevzal vozidlo od navrhovateľa za účelom opravy prevodovky a nie za účelom zrealizovania predaja. Tieto okolnosti vyplývajú nielen z výpovedí samotných účastníkov a svedkov vypočutých v tomto konaní, ale i z výpovedí učinенých v rámci trestného konania. Vo vzájomnom kontexte tak dávajú dostatočný podklad pre záver o tom, že škoda na vozidle navrhovateľa bola spôsobená zavinením odporcu, ktorý bez súhlasu navrhovateľa ako vlastníka motorového vozidla, toto predal. V zmysle vyššie citovanej zákonnej úpravy tým na neho prešla zodpovednosť aj za znehodnotenie vozidla počas užívania tretej osoby. Súd prvého stupňa správne určil i výšku škody, keď z ustálenej výšky stanovenej znalcom G. B. odpočítal sumu 10.000,- Sk (332 eur), t. j. suma, za ktorú navrhovateľ predal znehodnotenú a nepojazdnú vozidlo na súčiastky. Záverom odvolací súd, reagujúc na námietky odporcu vo svojom odvolaní uvádza, že tieto sú neopodstatnené vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že vozidlo bolo navrhovateľovi políciou vrátené už v nepojazdnom a dezolátnom stave.“.

Ústavný súd v citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu nenachádza sťažovateľom namietaný nedostatok v otázke ustálenia výšky škody. Skutočnosť, že sa krajský súd výslovne nevyjadril k záverom vyplývajúcim zo sťažovateľom prezentovanej judikatúry, od prijatia ktorej už uplynula pomerne dlhá doba (25 až 40 rokov), nemôže sama osebe viesť k záveru o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku. Sťažovateľ ani vecne neodôvodnil, čím sa úvaha krajského súdu (v spojitosti s okresným súdom) odlišuje od záverov, ktoré sú obsiahnuté v ním citovaných rozhodnutiach. Úvahu, na ktorej je založený napadnutý rozsudok krajského súdu (v spojitosti s napadnutým rozsudkom okresného súdu), podľa ktorej predstavuje výška vzniknutej škody rozdiel medzi hodnotou auta zistenou znaleckým posudkom a sumou, ktorú nadobudol žalobca po predaji zdevastovaného automobilu, považuje ústavný súd za ústavne udržateľnú. Krajský súd zároveň poskytol (v spojitosti s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu) dostatok dôvodov na záver, ku ktorému dospel.

Námietka sťažovateľa preto podľa ústavného súdu neobstojí ani v rámci predbežného prerokovania sťažnosti, pretože rozhodnutie krajského súdu a osobitne jeho odôvodnenie vo vzťahu k predmetnej námietke nejaví v tomto prípade znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti a neindikuje príčinnú súvislosť s možným porušením práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to sťažovateľ namieta.

Ústavný súd sa v tejto časti v rámci požiadavky komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania, považoval za potrebné vyjadriť aj k ďalšej námietke sťažovateľa, ktorá sa síce netýka napadnutého rozsudku krajského súdu, ale smeruje proti postupu okresného súdu. Podľa sťažovateľa bolo jeho „*právo... na predvídateľnosť rozhodnutia... zo strany súdu prvého stupňa porušené aj tým, že v priebehu celého konania nepostupoval v zmysle ustanovenia § 118 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Nakoľko súd prvého stupňa v zmysle uvedeného ustanovenia počas celého konania nevyslovil svoj názor, navrhovateľ dôvodne predpokladal, že žaloba bude zamietnutá z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany odporcu.*“. Týmto mala byť zároveň sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

K tejto námietke ústavný súd dodáva, že ani prípadné porušenie uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nemá priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom najvyššieho súdu uvedeným v napadnutom uznesení najvyššieho súdu, podľa ktorého „*Porušenie citovaného zákonného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver*

pojednávania zhrnúť svoje návrhy, namietat' prípadný nesprávny procesný postup prvostupňového súdu v podanom odvolaní a pod.“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 175/2011 a jeho rozsudkom z 27. októbra 2011 ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom prechádzajúcim jeho vydaniu uznesením a namietaným porušením označeného práva.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Sťažovateľ okrem už uvedených všeobecných námietok proti výsledku sporu neuviedol žiadne osobitné dôvody, ktorými by odôvodňoval napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ale iba uviedol, že *„Najvyšší súd SR sa s vyššie uvedenou argumentáciou vôbec nezaoberal a nebral na zreteľ spomínanú judikatúru ÚS SR (ústavného súdu, týkajúcu sa požiadavky riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí, pozn.).“.*

Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa ako neprípustné. Podľa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezakladá ani namietané nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ani namietané nedostatočné zistenie skutkového stavu či nesprávne hodnotenie dôkazov (určenie skutočnej škody) krajským súdom a ani namietané porušenie § 118 ods. 2 OSP prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ale mohlo by predstavovať len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP, ktorá sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nedostatočnom zistení škody najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že «... v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu hodnotenia nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého a druhého stupňa nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v do volacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2 in fine O. s. p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“). Predmetná námietka preto z hľadiska prípustnosti a zároveň dôvodnosti podaného dovolania nebola právne významná.».

Druhá námietka sťažovateľa zahŕňala namietané porušenie § 118 ods. 2 OSP, podľa ktorého predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Podľa najvyššieho súdu „Aj prípadné porušenie tohto zákonného ustanovenia nespôsobuje existenciu vady v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. Ak totiž predseda senátu (samosudca) toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Porušenie citovaného zákonného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr.

v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy, namietať prípadný nesprávny procesný postup prvostupňového súdu v podanom odvolaní a pod. Uvedené pochybenie samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. Mohlo by zakladať iba tzv. inú vadu konania, ktorou by sa dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné. Dovolateľ preto neopodstatnene namietať, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 O. s. p. mu prvostupňový súd odňal možnosť pred súdom konať. Na záver pojednávania pred prvostupňovým súdom mali účastníci možnosť zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 2. mája 2011 (č. 1. 218 spisu). Námiетка žalovaného ohľadne odopretia mu tohto práva zakotveného v ustanovení § 118 ods. 4 O. s. p. bola preto nedôvodná.“

Vo vzťahu k námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd uviedol:

„Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. V danej veci krajský súd zhodne s okresným súdom dospel k záveru o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorú spôsobil žalobcovi tým, že bez jeho súhlasu predal osobné motorové vozidlo zn..., ktoré mu žalobca ako vlastník zveril za účelom vykonania opravy, nie predaja, čím na neho prešla zodpovednosť aj za znehodnotenie vozidla počas jeho užívania treťou osobou. Stotožnil sa aj s určením výšky škody prvostupňovým súdom a reagoval aj na námietky odvolateľa, ktoré považoval za neopodstatnené. Postup odvolacieho súdu bol v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. umožňujúcim druhostupňovému súdu vypracovať tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia a odkázať v ňom na dôvody obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, ak sa s nimi plne stotožňuje. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalovaného.“

Ústavný súd poukazuje na svoju rozhodovaciu prax, podľa ktorej sú v Občianskom súdnom poriadku upravené podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti vzniknuté v priebehu súdneho konania napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak – na rozdiel od taxatívne vymenovaných väd – (len) v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod [pozri § 241 ods. 2 písm. b) OSP], ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné, vada takejto povahy však sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 142/09-32 z 9. apríla 2009). Ústavný súd v spojitosti s uvedeným ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd (napr. II. ÚS 261/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011). Najvyšší súd je však aj pri posudzovaní prípustnosti dovolania viazaný ústavnými požiadavkami na dodržanie základných práv účastníkov konania vrátane práva na rozhodnutie, ktoré je dostatočne odôvodnené a nevykazuje znaky svojvôle, zachovávajúc pritom ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi právom na riadne odôvodnenie rozhodnutia a ústavným princípom právnej istoty vyplývajúcim z čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý bol vyjadrený právoplatnými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu (už citované IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011).

Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd v napadnutom uznesení podrobne zaoberal námietkami sťažovateľa v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o prípustnosti dovolania bez toho, aby posudzoval správnosť skutkových alebo právnych záverov krajského súdu. Najvyšší súd taktiež riadne odôvodnil záver, ku ktorému dospel, a úvahy, ktorými sa uberal, nevykazujú známky svojvôle a neprekračujú rámec posudzovania prípustnosti dovolania, ktorý mu prislúcha aj v zmysle uvedených rozhodnutí ústavného súdu.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právny názor, na ktorom je založené namietané uznesenie najvyššieho súdu odmietajúce dovolanie sťažovateľa z dôvodu jeho neprípustnosti, ako aj celé odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sú z ústavného hľadiska akceptovateľné. Postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní napadnutého uznesenia a rovnako tak samotné napadnuté uznesenie nemožno podľa názoru ústavného súdu dávať do takej spojitosti s obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý by mohol byť predmetom posudzovania jeho ústavnosti v konaní o veci samej.

S odvolaním sa na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pokiaľ sťažovateľ v súvislosti s napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov a postupmi prechádzajúcimi ich vydaniu navrhuje, aby ústavný súd vyslovil aj porušenie čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd poukazuje na to, že čl. 127 ods. 1 ústavy je kompetenčným ustanovením zakladajúcim právomoc ústavného súdu konať vo veciach, kde orgán verejnej moci porušil základné právo alebo slobodu oprávnenej osoby. Článok 127 ods. 1 ústavy nezaručuje teda samostatné základné právo alebo slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa druhej hlavy ústavy, ktorých porušenie by bolo možné namietat' v konaní o sťažnosti (m. m. II. ÚS 98/02, I. ÚS 103/03, IV. ÚS 268/05, IV. ÚS 291/09). Z tohto dôvodu vyhodnotil ústavný súd aj namietané porušenie čl. 127 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnené.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2012